Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

6 октомври 2015 година*

„Преюдициално запитване — Харта на основните права на Европейския съюз — Членове 39 и 49 — Европейски парламент — Избори — Активно избирателно право — Гражданство на Европейския съюз — Обратно действие на наказателния закон, предвиждащ по-леко наказание — Национална правна уредба, която предвижда лишаване от активно избирателно право в случай на осъждане за извършено престъпление с присъда, влязла в сила преди 1 март 1994 г.“

По дело C-650/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Tribunal d'instance de Bordeaux (Франция) с акт от 7 ноември 2013 г., постъпил в Съда на 9 декември 2013 г., в рамките на производство по дело

Thierry Delvigne

срещу

Commune de Lesparre-Médoc,

Préfet de la Gironde,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: V. Skouris, председател, K. Lenaerts, заместник-председател, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, C. Vajda, S. Rodin и K. Jürimäe (докладчик), председатели на състави, A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský и F. Biltgen, съдии,

генерален адвокат: P. Cruz Villalón,

секретар: L. Carrasco Marco, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 20 януари 2015 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за M. Delvigne, от J. Fouchet, адвокат,

— за Commune de Lesparre-Médoc, от M.-C. Baltazar и A. Pagnoux, адвокати,

* Език на производството: френски.

— за френското правителство, от G. de Bergues, D. Colas и F.-X. Bréchot, в качеството на представители,

— за германското правителство, от T. Henze и J. Kemper, в качеството на представители,

— за испанското правителство, от L. Banciella Rodríguez-Miñón, в качеството на представител,

— за правителството на Обединеното кралство, от M. Holt, в качеството на представител, подпомаган от J. Coppel, QC,

— за Европейския парламент, от D. Moore и P. Schonard, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от P. Van Nuffel и H. Krämer, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 4 юни 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 39 и 49 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Delvigne, от една страна, и Commune de Lesparre-Médoc (Община Леспар-Медок) (Франция) и Préfet de la Gironde (префектът на Жиронд), от друга страна, във връзка със заличаването на жалбоподателя от избирателните списъци на тази община.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Член 1 от Акта за избиране на представители в Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, приложен към Решение 76/787/ЕОВС, ЕИО, Евратом на Съвета от 20 септември 1976 г. (ОВ L 278, стр. 1), изменен с Решение 2002/772/ЕО, Евратом на Съвета от 25 юни и 23 септември 2002 г. (ОВ L 283, стр. 1, наричан по-нататък „Актът от 1976 г.“), предвижда следното:

„1. Във всяка държава членка, членовете на Европейския парламент се избират въз основа на пропорционално представителство, като се използва системата на листите или правото на един прехвърляем глас.

[…]

3. Изборите се провеждат на основата на общо, пряко и свободно избирателно право, при тайно гласуване“.

4 Член 8 от Акта от 1976 г. предвижда:

„При спазване на разпоредбите на настоящия акт избирателната процедура във всяка една от държавите членки се урежда от разпоредбите на националното право.

Тези национални разпоредби, които евентуално могат да вземат предвид особеностите в държавите членки, не трябва като цяло да засягат пропорционалния характер на начина на гласуване“.

Френското право

5 Член 28, първа алинея от Наказателния кодекс, приет със закон от 12 февруари 1810 г., в редакцията му, приложима към разглежданите в главното производство факти (наричан по-нататък „старият наказателен кодекс“), е предвиждал следното:

„Осъждането за тежко престъпление води до лишаване на съответното лице от граждански права“.

6 Съгласно член 34 от стария наказателен кодекс:

„Лишаването от граждански права включва:

[…]

2. лишаване на лицето от активно и пасивно избирателно право, и като цяло от всички граждански и политически права […]

[…]“.

7 Старият наказателен кодекс е отменен, считано от 1 март 1994 г., със Закон № 92—1336 от 16 декември 1992 г. за влизането в сила на новия наказателен кодекс и за необходимото за тази цел изменение на някои разпоредби на материалното и на процесуалното наказателно право (JORF от 23 декември 1992 г., стр. 17568). Съгласно член 131-26 от новия наказателен кодекс съдилищата могат да постановяват лишаване от всички или от част от гражданските права за максимален срок от десет години при осъждане за по-тежко престъпление (crime) и от пет години — при осъждане за по-леко престъпление (délit).

8 Член 370 от Закон № 92-1336 от 16 декември 1992 г., изменен със Закон № 94-89 от 1 февруари 1994 г. за въвеждане на доживотен затвор без замяна и относно новия наказателен кодекс и някои процесуалноправни разпоредби (JORF от 2 февруари 1994 г., стр. 1803), предвижда следното:

„Без да се засяга действието на разпоредбите на член 702-1 от Наказателнопроцесуалния кодекс, запазват действието си наказанията, състоящи се в лишаване от политически, граждански и семейни права, както и забраната за участие като съдебен заседател, които по силата на закона произтичат от присъда, влязла в сила преди настоящия закон“.

9 Член 702-1, първа алинея от Наказателнопроцесуалния кодекс, изменен със Закон № 2009-1436 от 24 ноември 2009 г. за изпълнение на наказанията (JORF от 25 ноември 2000 г., стр. 20192), предвижда следното:

„Всяко лице, на което по силата на закона в резултат на осъждането за извършено престъпление или като допълнително наказание с осъдителната присъда е наложено наказание лишаване от права, забрана за упражняване на права, ограничаване на правоспособността или каквато и да е мярка, свързана с публикуване на присъдата, може да подаде до постановилия присъдата съд, а в случай на няколко осъждания — до последния произнесъл се съд, искане за пълна или частична отмяна на това наказание, включително що се отнася до срока на лишаването, забраната или ограничаването. Ако присъдата е постановена от първоинстанционния

наказателен съд за по-тежки престъпления (cour d'assises), компетентен да се произнесе по искането е следственото отделение на апелативния съд, в чийто район се намира седалището на този първоинстанционен наказателен съд".

10 Закон № 77-729 от 7 юли 1977 г. за изборите на представители в Европейския парламент (JORF от 8 юли 1977 г., стр. 3579), изменен, урежда процедурата за провеждане на изборите за Европейски парламент. Член 2, първа алинея от този закон предвижда следното:

„Изборите за представители в Европейския парламент, предвидени в акта, приложен към Решението на Съвета на Европейските общности от 20 септември 1976 година, приложим по силата на Закон № 77-680 от 30 юни 1977 г., се уреждат от книга I, дял I от Изборния кодекс и от включените в следващите глави разпоредби. […]".

11 В книга I, дял I, глава 1 от Изборния кодекс са групирани разпоредбите, регламентиращи условията, на които трябва да отговаря лицето, за да бъде избирател. Член L 2 от тази глава предвижда, че „[и]збирател може да бъде всеки французин, навършил 18 години, който не е лишен от своите граждански и политически права и чиято правоспособност не е ограничена съгласно предвиденото в закона".

12 В първоначалната му редакция член L 5 от Изборния кодекс предвижда следното:

„В избирателните списъци не могат да бъдат вписани:

1. Лицата, осъдени за по-тежки престъпления (crimes),

[…]".

13 В съответствие с член L 6 от този кодекс в редакцията му, приложима към делото по главното производство:

„За срока, определен в съдебното решение, в избирателните списъци не могат да бъдат вписани лицата, лишени от съдилищата от активно и пасивно избирателно право в съответствие с уреждащите това лишаване закони".

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

14 Г-н Delvigne е осъден на лишаване от свобода за срок от 12 години за тежко престъпление, като присъдата е влязла в сила на 30 март 1988 г.

15 От представените на Съда писмени становища следва, че в съответствие с членове 28 и 34 от стария наказателен кодекс това осъждане води до лишаването на г-н Delvigne от граждански права по силата на закона, което включва по-специално лишаване от активно и пасивно избирателно право.

16 Законът от 16 декември 1992 г. премахва в новия наказателен кодекс, влязъл в сила на 1 март 1994 г., съпътстващото наказание лишаване от граждански права, следващо по силата на закона от осъждането за извършено престъпление. Новият наказателен кодекс предвижда вече, че лишаването от всички или от част от гражданските права трябва да бъде постановено от съд за максимален срок от десет години при осъждане за по-тежко престъпление (crime).

17 При все това в съответствие с член 370 от Закона от 16 декември 1992 г., изменен, лишаването на г-н Delvigne от граждански права запазва действието си след 1 март 1994 г., тъй като то е резултат от присъда, влязла в сила преди новия наказателен кодекс.

18 През 2012 г. на основание член L 6 от Изборния кодекс компетентната административна комисия взема решение за заличаването на г-н Delvigne от избирателните списъци на община Леспар-Медок, в която той живее. Г-н Delvigne подава жалба до запитващата юрисдикция, с която оспорва това заличаване.

19 Г-н Delvigne е поискал от запитващата юрисдикция да отправи преюдициално запитване до Съда за тълкуване на правото на Съюза, тъй като счита, че е налице неравно третиране в резултат от прилагането на Закона от 16 декември 1992 г., изменен. Той твърди по-специално че член 370 от този закон поражда „проблем във връзка със съответствието“, доколкото с него в частност се нарушават няколко разпоредби от Хартата.

20 При тези условия Tribunal d'instance de Bordeaux решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 49 от Хартата [...] да се тълкува в смисъл, че не допуска разпоредба от националното право, оставяща в сила забрана — при това неопределена и непропорционална — лицата, осъдени преди влизането в сила на по-благоприятния наказателен закон № 94-89 от 1 февруари 1994 г., да получат по-леко наказание?

2) Трябва ли приложимият към изборите за Европейски парламент член 39 от Хартата [...] да се тълкува в смисъл, че с цел да не се допусне неравно третиране на гражданите на държавите членки този член задължава държавите — членки на Европейския съюз, да не въвеждат обща, неопределена и автоматична забрана за упражняване на граждански и политически права?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

21 Спорът по главното производство се отнася до законосъобразността на заличаването на г-н Delvigne от избирателните списъци, постановено с решение на основание член L 6 от Изборния кодекс в резултат на лишаването му от активно избирателно право, с което по силата на закона е свързано наложеното му през 1988 г. наказание за извършено престъпление.

22 Както уточнява френското правителство в представените пред Съда писмено и устно становище, в това отношение следва да се изтъкне, че наказателноправният институт на съпътстващото наказание е премахнат с реформата на Наказателния кодекс през 1994 г. Това изменение на наказателния закон обаче не се е отразило на положението на г-н Delvigne, що се отнася до неговото активно избирателно право, тъй като в съответствие с членове L 2 и L 6 от Изборния кодекс във връзка с член 370 от Закона от 16 декември 1992 г., изменен, спрямо него продължава да действа забрана да гласува.

23 В този контекст с въпросите на запитващата юрисдикция, които следва да се разгледат заедно, се иска тълкуване на член 39 и член 49, параграф 1, последно изречение от Хартата, за да се прецени дали с тях е съвместимо лишаването на г-н Delvigne от активно избирателно право в съответствие с членове L 2 и L 6 от Изборния кодекс във връзка с член 370 от Закона от 16 декември 1992 г., изменен, в резултат на което жалбоподателят е бил заличен от избирателните списъци.

Относно компетентността на Съда

24 Френското и испанското правителство, както и правителството на Обединеното кралство поддържат тезата, че Съдът не е компетентен да отговори на преюдициалното запитване, тъй като според тях разглежданото в главното производство национално законодателство се намира извън приложното поле на правото на Съюза. Те твърдят по-специално че националният съд не посочва никаква разпоредба от правото на Съюза, въз основа на която да може да се установи наличието на връзка между това законодателство и правото на Съюза и че поради тази причина посоченото законодателство не представлява прилагане на правото на Съюза по смисъла на член 51, параграф 1 от Хартата.

25 Следва да се припомни, че приложното поле на Хартата спрямо действията на държавите членки е определено в член 51, параграф 1 от същата, съгласно който разпоредбите на Хартата се отнасят за държавите членки единствено когато те прилагат правото на Съюза (решение Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 17).

26 Член 51, параграф 1 от Хартата потвърждава постоянната практика на Съда, съгласно която основните права, гарантирани в правния ред на Съюза, трябва да се прилагат във всички случаи, уреждани от правото на Съюза, но не и извън тези случаи (вж. решения Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 19 и Torralbo Marcos, C-265/13, EU:C:2014:187, т. 29).

27 Когато обаче дадено правно положение не попада в приложното поле на правото на Съюза, Съдът няма компетентност да го разгледа и евентуално посочените разпоредби на Хартата сами по себе си не биха могли да учредят такава компетентност (вж. решения Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 22 и Torralbo Marcos, C-265/13, EU:C:2014:187, т. 30 и цитираната съдебна практика).

28 Следователно трябва да се определи дали положението на гражданин на Съюза, по отношение на който, както в случая на г-н Delvigne, органите на държава членка са постановили решение за заличаване от избирателните списъци, в резултат на което това лице е загубило правото си да избира в изборите за Европейски парламент, попада в приложното поле на правото на Съюза.

29 В това отношение член 8 от Акта от 1976 г. предвижда, че при спазване на разпоредбите на този акт избирателната процедура във всяка една от държавите членки се урежда от разпоредбите на националното право.

30 В настоящия случай г-н Delvigne е бил заличен от избирателните списъци, тъй като поради осъждането му за тежко престъпление през 1988 г. той се намира сред лицата, които в съответствие с разпоредбите на Изборния кодекс във връзка с член 370 от Закона от 16 декември 1992 г., изменен, не отговарят на условията, за да бъдат избиратели на национално равнище. Както обаче подчертава Парламентът в писменото си становище, член 2 от Закона от 7 юли 1977 г. относно изборите на представители в Европейския парламент, предвидени в Акта от 1976 г., ясно препраща към тези условия, що се отнася по-специално до правото на лицата да избират в посочените избори.

31 Наистина, що се отнася до лицата, които имат право да избират в изборите за Европейски парламент, в решения Испания/Обединено кралство (C-145/04, EU:C:2006:543, т. 70 и 78) и Eman и Sevinger (C-300/04, EU:C:2006:545, т. 43 и 45) Съдът е постановил, че член 1, параграф 3 и член 8 от Акта от 1976 г. не определят ясно и точно кои са тези лица и че поради това при сегашното състояние на правото на Съюза определянето на носителите на това право е от компетентността на всяка държава членка при спазване на правото на Съюза.

32 При все това, както посочват в своите писмени становища германското правителство, Парламентът и Европейската комисия, съгласно член 1, параграф 3 от Акта от 1976 г. във връзка с член 14, параграф 3 ДЕС при упражняването на тази компетентност държавите членки са длъжни да гарантират, че членовете на Европейския парламент се избират чрез всеобщо, пряко, свободно и тайно гласуване.

33 Поради това следва да се приеме, че държава членка, която при изпълнение на задължението си по член 14, параграф 3 ДЕС и член 1, параграф 3 от Акта от 1976 г. предвижда в националното си законодателство, че граждани на Съюза, които подобно на г-н Delvigne са били осъдени с влязла в сила преди 1 март 1994 г. присъда, се изключват от кръга лица, които имат право да избират в изборите за Европейски парламент, прилага правото на Съюза по смисъла на член 51, параграф 1 от Хартата.

34 Следователно Съдът е компетентен да отговори на отправеното преюдициално запитване.

По допустимостта

35 Френското правителство посочва, че преюдициалните въпроси са недопустими, тъй като, от една страна, отговорите на Съда не били необходими на запитващата юрисдикция за разрешаване на спора в главното производство, и от друга страна, тази юрисдикция не била определила в достатъчна степен фактическата и регулаторна рамка, в която се разполагат тези въпроси.

36 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда в рамките на сътрудничеството между него и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, след като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (вж. по-специално решения Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, т. 40 и цитираната съдебна практика, както и Gauweiler и др., C-62/14, EU:C:2015:400, т. 24).

37 Ето защо Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция запитване само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (вж. решения Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, т. 42 и цитираната съдебна практика, както и Gauweiler и др., C-62/14, EU:C:2015:400, т. 25).

38 В настоящия случай от изложените пред Съда фактически и правни обстоятелства, които са представени и в точки 22—24 от настоящото решение, ясно следва, че запитващата юрисдикция задава въпроси на Съда относно тълкуването на членове 39 и 49 от Хартата, за да прецени съвместимостта на националното право, въз основа на което г-н Delvigne е бил заличен от избирателните списъци, с тези разпоредби на Хартата.

39 При тези условия преюдициалните въпроси имат пряка връзка с предмета на спора в главното производство и поради това са допустими.

По съществото на спора

40 В самото начало следва да се припомни, че съгласно член 52, параграф 2 от Хартата признатите от последната права, които са предмет на разпоредби на Договорите, се упражняват при определените в тях условия и граници.

41 В това отношение следва да се посочи, че съгласно разясненията относно Хартата, които в съответствие с член 6, параграф 1, трета алинея ДЕС и с член 52, параграф 7 от Хартата, трябва да се вземат под внимание при тълкуването ѝ, член 39, параграф 1 от Хартата съответства на правото, гарантирано в член 20, параграф 2, буква б) ДФЕС. От своя страна член 39, параграф 2 съответства на член 14, параграф 3 ДЕС. Освен това съгласно тези разяснения член 39, параграф 2 възприема основните принципи на избирателната система в демократичните държави.

42 Що се отнася до член 20, параграф 2, буква б) ДФЕС, Съдът вече е постановил, че тази разпоредба се ограничава до прилагане на принципа за недопускане на дискриминация въз основа на гражданството при упражняване на правото на гражданите да избират в изборите за Европейски парламент, като предвижда, че всеки гражданин на Съюза, пребиваващ в държава членка, чийто гражданин той не е, има право да избира в тези избори в държавата членка, в която пребивава, при същите условия, както и гражданите на тази държава (вж. в този смисъл решение Испания/Обединено кралство, C-145/04, EU:C:2006:543, т. 66).

43 Ето защо член 39, параграф 1 от Хартата не е приложим към разглежданото в главното производство положение, тъй като, както следва от материалите от преписката, с която разполага Съдът, това положение се отнася до активното избирателно право на гражданин на Съюза в държавата членка, чийто гражданин е той.

44 Що се отнася до член 39, параграф 2 от Хартата, както следва от посочените в точка 41 от настоящото решение съображения, той представлява израз в Хартата на правото на гражданите на Съюза да избират в изборите за Европейски парламент в съответствие с член 14, параграф 3 ДЕС и с член 1, параграф 3 от Акта от 1976 г.

45 Очевидно е обаче, че лишаването на г-н Delvigne от активно избирателно право в съответствие с разглежданите в главното производство разпоредби от националното право представлява ограничение при упражняването на гарантираното в член 39, параграф 2 от Хартата право.

46 В това отношение следва да се припомни, че в член 52, параграф 1 от Хартата се допуска налагането на ограничения при упражняването на правата, каквито са предвидените в член 39, параграф 2 от Хартата, ако ограниченията са предвидени в закон, зачитат основното съдържание на посочените права и свободи и при спазване на принципа на пропорционалност са необходими и действително отговарят на признати от Европейския съюз цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други лица (вж. в този смисъл решения Volker и Markus Schecke и Eifert, C-92/09 и C-93/09, EU:C:2010:662, т. 50 и Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 55).

47 В рамките на делото по главното производство следва да се приеме, че лишаването от активно избирателно право в резултат от прилагането на разпоредбите на Изборния кодекс във връзка с разпоредбите на Наказателния кодекс, е предвидено от закона.

48 Освен това посоченото ограничение зачита основното съдържание на предвиденото в член 39, параграф 2 от Хартата активно избирателно право. Това е така, защото ограничението не поставя под въпрос споменатото право като такова, тъй като при специфични условия и поради тяхното поведение то води до изключване на определени лица от групата на лицата, които имат право да избират в изборите за Европейски парламент, ако тези условия са изпълнени.

49 На последно място, ограничение като разглежданото в главното производство е пропорционално, тъй като отчита естеството и тежестта на извършеното престъпление, както и срока на наказанието.

50 Това е така, защото, както посочва френското правителство в писменото си становище до Съда, лишаването на г-н Delvigne от активно избирателно право в резултат на осъждането му за тежко престъпление на дванадесет години лишаване от свобода, се прилага само към осъдените за престъпление, за което в закона е предвидено наказание лишаване от свобода повече от пет години или доживотен затвор.

51 Освен това френското правителство твърди, че националното законодателство, и по-специално член 702-1 от Наказателния кодекс, изменен, дава възможност на лицата, намиращи се в положението на г-н Delvigne, да поискат и да получат отмяна на допълнителното наказание лишаване от граждански права, довело до лишаване на жалбоподателя от активно избирателно право.

52 От всички изложени съображения следва, че член 39, параграф 2 от Хартата допуска законодателството на държава членка като разглежданото в главното производство да изключва по силата на закона лицата, които, подобно на жалбоподателя в главното производство, са били осъдени за тежко престъпление с влязла в сила преди 1 март 1994 г. присъда, от кръга на лицата, които имат право да избират в изборите за Европейски парламент.

53 Що се отнася до съдържащото се в член 49, параграф 1, последно изречение от Хартата правило относно обратното действие на наказателния закон, предвиждащ по-леко наказание, това правило гласи, че ако в по-късен момент след престъплението законът предвижда по-леко наказание, трябва да се приложи това наказание.

54 Както беше посочено в точки 16 и 22 от настоящото решение, при реформата на стария наказателен кодекс през 1994 г. лишаването от активно избирателно право като допълнително наказание, следващо по силата на закона от осъждането за извършено престъпление, е отменено, за да бъде заменено с допълнително наказание, което трябва да бъде постановено от съд в съответствие с член 131-26 от новия наказателен кодекс, и то за максимален срок от десет години при осъждане за по-тежко престъпление (crime) и от пет години — при осъждане за по-леко престъпление (délit).

55 Това изменение обаче не се е отразило на положението на г-н Delvigne, тъй като поради осъждането му за тежко престъпление преди 1 март 1994 г., спрямо него за неопределен срок продължава да действа забрана по силата на закона да гласува в съответствие с разпоредбите на Изборния кодекс във връзка с член 370 от Закона от 16 декември 1992 г., изменен. Френското правителство уточнява в съдебното заседание, че причините за запазване на действието на влезлите в сила преди 1 март 1994 г. присъди са свързани с желанието на законодателя да избегне автоматичното и незабавно отпадане с влизането в сила на новия наказателен кодекс на лишаването от активно избирателно право, следващо от осъждането за извършено престъпление, макар в новия наказателен кодекс лишаването от това право да се запазва като допълнително наказание.

56 В това отношение обаче е достатъчно да се посочи, че съдържащото се в член 49, параграф 1, последно изречение от Хартата правило относно обратното действие на наказателния закон, предвиждащ по-леко наказание, допуска национално законодателство като разглежданото в главното производство, след като — както следва от текста на член 370 от Закона от 16 декември 1992 г., изменен — това законодателство запазва действието на лишаването от активно избирателно право, следващо по силата на закона от осъждането за извършено престъпление, само що се отнася до окончателните присъди, влезли в сила при действието на стария наказателен кодекс.

57 При всички положения, както бе припомнено в точка 51 от настоящото решение, посоченото законодателство изрично предоставя възможност на лицата, засегнати от подобно лишаване от права, да поискат и да получат неговата отмяна. Както следва от текста на член 702-1 от Наказателнопроцесуалния кодекс, изменен, тази възможност има всяко лице, на което е наложено наказание лишаване от активно избирателно право, независимо дали то следва по силата на закона от осъждане за извършено престъпление в съответствие със стария наказателен кодекс или е постановено от съд като допълнително наказание в съответствие с разпоредбите на новия наказателен кодекс. В този контекст сезирането на компетентния национален съд в съответствие с тази разпоредба от страна на лице, което се намира се в положението на г-н Delvigne и иска отмяна на лишаване от права, следващо по силата на закона от осъждане за извършено престъпление в съответствие с разпоредбите на стария наказателен кодекс, дава възможност за преразглеждане на неговото индивидуално положение, включително що се отнася до срока на това лишаване.

58 Предвид всички изложени съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 39, параграф 2 и член 49, параграф 1, последно изречение от Хартата допускат законодателство на държава членка като разглежданото в главното производство да изключва по силата на закона лицата, които, подобно на г-н Delvigne, са били осъдени за тежко престъпление с влязла в сила преди 1 март 1994 г. присъда, от кръга на лицата, които имат право да избират в изборите за Европейски парламент.

По съдебните разноски

59 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 39, параграф 2 и член 49, параграф 1, последно изречение от Хартата на основните права на Европейския съюз следва да се тълкуват в смисъл, че допускат законодателството на държава членка като разглежданото в главното производство да изключва по силата на закона лицата, които, подобно на жалбоподателя в главното производство, са били осъдени за тежко престъпление с влязла в сила преди 1 март 1994 г. присъда, от кръга на лицата, които имат право да избират в изборите за Европейски парламент.

Подписи